

στην ημερίδα της ΔΟΕ για την αξιολόγηση

Πάτρα, 29/5/2023

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι,

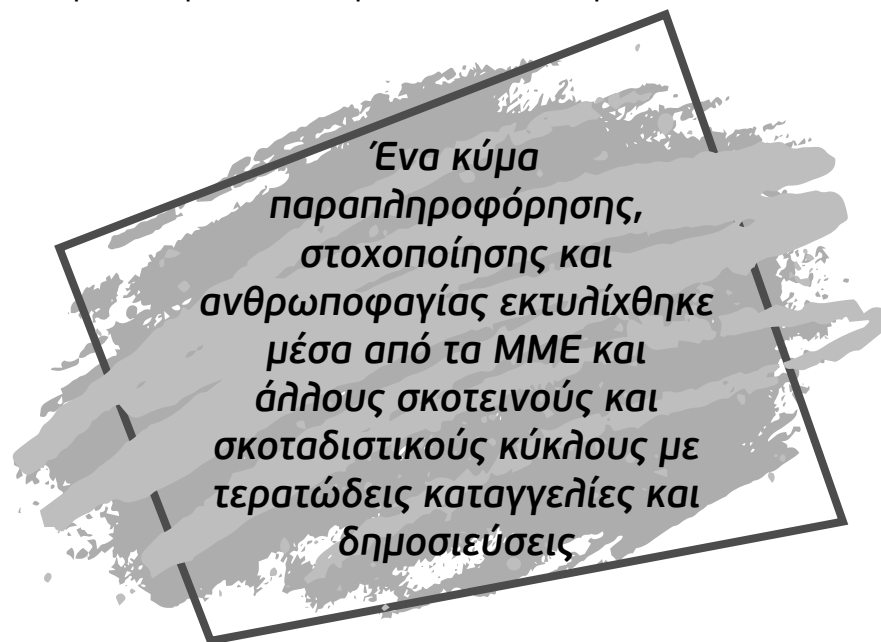
Καλημέρα και καλή δύναμη σε όλες και όλους και φυσικά καλή επιτυχία στις εργασίες της σημερινής εκδήλωσης της Ομοσπονδίας για το κρίσιμο ζήτημα της λεγόμενης αξιολόγησης στην εκπαίδευση.

Θα μας επιτρέψετε να ξεκινήσουμε με το εξής ζήτημα. Την προηγούμενη εβδομάδα γίναμε μάρτυρες, σε δημοτικό σχολείο της Αθήνας, συναδέλφισσα να διαπομπεύεται σε όλη την Ελλάδα, για την επιλογή της να προβάλει στην τάξη ταινία μικρού μήκους μέσα από την πλατφόρμα CINEDU του Ελληνικού Κέντρου Κινηματογράφου, η οποία είναι εγκεκριμένη και εποπτεύεται από τα αρμόδια Υπουργεία και στην οποία ο εκπαιδευτικός εγγράφεται μέσω της σχολικής μονάδας.

Ένα κύμα παραπληροφόρησης, στοχοποίησης και ανθρωποφαγίας εκτυλίχθηκε μέσα από τα ΜΜΕ και άλλους σκοτεινούς και σκοταδιστικούς κύκλους με τερατώδεις καταγγελίες και δημοσιεύσεις. Η ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας και των διοικητικών του μηχανισμών είναι τεράστια. Αντί να προστατεύσει την εκπαιδευτικό, που έκανε τη δουλειά της, την οδηγεί σε ένορκη διοικητική εξέταση, ρίχνει τροφή στα θηρία και λάδι στη φωτιά. Η στήριξη προς τη συνάδελφο είναι δεδομένη και πρέπει και η ΔΟΕ να τοποθετηθεί.

Δεν μπορούμε να επιτρέψουμε να φιμωθεί ο εκπαιδευτικός, να γίνει φοβισμένος και σκυφτός, να αυτολογοκριθεί. Δε θα επιτρέψουμε σε κάθε μορφή αντίδρασης αλλά και άλλων συμφερόντων να καθορίζουν το τι και το πως θα λεί ο καθένας και η κάθε μια μέσα στην τάξη. Χρειάζεται να υπερασπιστούμε μέχρι τέλους το παιδαγωγικό περιεχόμενο της εργασίας μας. Ο εκπαιδευτικός χρειάζεται να στηριχθεί ώστε να μπορεί να εργάζεται, να διαπαιδαγωγεί και να μορφώνει τους μαθητές σε ένα πλαίσιο ελευθερίας, η οποία θα είναι φυσικά επιστημονικά και παιδαγωγικά θεμελιωμένα, όσο αυτό είναι εφικτό στα πλαίσια των σημερινών κοινωνικών και οικονομικών καταναγκασμών.

Από μια άλλη διάσταση, το περιστατικό του δημοτικού σχολείου της Αθήνας αποδεικνύει ότι η πολιτική του υπουργείου παιδείας, και συνολικά η στάση του, σε καμία περίπτωση δεν έχει στόχο την «αναβάθμιση και την υποστήριξη του εκπαιδευτικού έργου», δεν είναι βοήθεια στον εκπαιδευτικό αλλά το αντίθετο,

είναι η μετατροπή του σε σκυφτό, άβουλο και υποταγμένο ον που θα εκπαιδεύει μια νέα γενιά χωρίς δικαιώματα.

Το θέμα είναι κρίσιμο και κομβικό για την ίδια την εργασία μας. Με αφορμή και αυτό το περιστατικό χρειάζεται να δυναμώσει η εγρήγορση μέσα στον κλάδο, η συλλογικότητα και η αλληλεγγύη.

**“ Αξιολόγηση,
αντιδραστικός κρατικός
έλεγχος στη λειτουργία του
σχολείου και την εργασία του
εκπαιδευτικού ”**

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι,

Με βάση και τις παραπάνω σκέψεις, θέλουμε να χαιρετίσουμε τους εκπαιδευτικούς που δίνουν καθημερινά τη μάχη της μόρφωσης των μαθητών μέσα στις τάξεις, χωρίς καμία ουσιαστική στήριξη. Θέλουμε να χαιρετίσουμε όλες και όλους τους συναδέλφους που συνεχίζουν τον αγώνα ενάντια στην κατηγοριοποίηση των σχολικών μονάδων, ενάντια στην εκπαίδευση - εμπόρευμα που επιχειρούν να επιβάλουν με όχημα και την αξιολόγηση.

Μιλώντας για τη λεγόμενη αξιολόγηση, δηλαδή τον αντιδραστικό κρατικό έλεγχο στη λειτουργία του σχολείου και την εργασία του εκπαιδευτικού, χρειάζεται να αναφερθούμε πρώτα και κύρια στο περιεχόμενο του σχολείου, στο τί δηλαδή θα ελέγχει – τι θα αξιολογεί και για ποιανού το όφελος.

Και αυτό το λέμε γιατί η εκπαίδευση και το σχολείο, αντικειμενικά, αποκτούν κομβικό ρόλο στην προετοιμασία και διαπαιδαγώγηση των μαθητών, των νέων ανθρώπων, των αυριανών εργαζόμενων. Ακριβώς αυτή την πλευρά γνωρίζει πάρα πολύ καλά η αστική τάξη κάθε χώρας σε όλο τον κόσμο και προσαρμόζει το περιεχόμενο της εκπαίδευσης στους στόχους της.

Διαχρονικά, μέσα από τα γραπτά της ΕΕ, του ΟΟΣΑ, της Κομισιόν, δίνεται το περίγραμμα των αναγκών του μεγάλου κεφαλαίου που έχει η εκπαίδευση και οι εκάστοτε κυβερνήσεις υλοποιούν το νομοθετικό κομμάτι.

Για παράδειγμα η πιο έντονη στροφή στις δεξιότητες δεν αποτελεί εμμονή π.χ. του «νεοφιλελευθερισμού» αλλά ουσιαστική ανάγκη της αστικής τάξης για πιο φθηνούς εργαζόμενους. Τα ίδια τα γραπτά του ΣΕΒ είναι αποκαλυπτικά: **ο ίδιος ο ΣΕΒ το 2021 υπογράμμιζε:**

“ Ο ΣΕΒ συστηματικά τονίζει την ανάγκη προώθησης ενός σύγχρονου μοντέλου εκπαίδευσης και κατάρτισης, εναρμονισμένο με τις ανάγκες που δημιουργεί ο διεθνής ανταγωνισμός, η μετάβαση στην πράσινη και ψηφιακή οικονομία... Περίπου 4 στις 10 θέσεις εργασίας στην Ε.Ε. θα μετασχηματιστούν σημαντικά εξαιτίας της τεχνητής νοημοσύνης και του αυτοματισμού. ”

Δηλαδή αλλαγές στο περιεχόμενο της εκπαίδευσης όχι από τη σκοπιά των επιτευγμάτων για την ικανοποίηση των διευρυνόμενων λαϊκών αναγκών, αλλά ως αφορμή για παραπέρα υποβάθμιση της μόρφωσης (σε κατάρτιση) και των αυριανών εργασιακών τους δικαιωμάτων.

Επιπλέον, επειδή στο υπάρχον σύστημα, τον καπιταλισμό, η εκπαίδευση λογίζεται και ως κόστος

που «βαραίνει» το ταμείο του κράτους, **ήδη από το 1995, έκθεση του ΟΟΣΑ** έβαζε το ζήτημα της «αποκέντρωσης της Εκπαίδευσης», σημειώνοντας ότι πρέπει να διαμορφώνεται ένας γενικός σχεδιασμός για την Παιδεία και από κει και πέρα την ευθύνη για τη λειτουργία των σχολικών μονάδων (από τα κτιριακά θέματα μέχρι τη διαμόρφωση των αναλυτικών προγραμμάτων και τις προσλήψεις εκπαιδευτικών κλπ.) να την έχουν η Τοπική Διοίκηση και τα ίδια τα σχολεία.

Το 2011, ο ΟΟΣΑ επανέρχεται κρίνοντας ως αρνητικό το γεγονός ότι στην Ελλάδα η ευθύνη για τα αναλυτικά προγράμματα, τον διορισμό εκπαιδευτικών, τα βιβλία, το σχολικό πρόγραμμα κλπ. είναι υψηλά κεντρικά ελεγχόμενα, ότι δεν έχει αλλάξει το καθεστώς στην κεντρική ευθύνη που υπάρχει για τα ζητήματα του αναλυτικού προγράμματος.

Αναφέρουμε τέτοια παραδείγματα γιατί το έντονο, λοιπόν ενδιαφέρον του μεγάλου κεφαλαίου, για τα τεκταινόμενα στην εκπαίδευση, **δίνει το κλειδί για να ερμηνεύσουμε όλες τις αλλαγές που συμβαίνουν, με ραγδαίο τρόπο, τα τελευταία χρόνια στην εκπαίδευση, αλλαγές που οι εκπαιδευτικοί μαζί με τους εργαζόμενους, τα φτωχά λαϊκά στρώματα είμαστε υποχρεωμένοι να εμποδίσουμε.** Και το λέμε αυτό γιατί αυτός ο δρόμος ερμηνείας μπορεί να οδηγήσει σε πλατιά κοινωνική συμμαχία, γιατί το “τί μαθαίνει” το παιδί της λαϊκής οικογένειας είναι ζήτημα όλου του λαού.

Εδώ λοιπόν γεννάται το εξής ερώτημα: Πώς διασφαλίζεται ότι το περιεχόμενο του σχολείου θα υπηρετήσει τις στρατηγικές επιλογές της αστικής τάξης; **Αυτήν την ανάγκη καλύπτει η προώθηση της αξιολόγησης στην εκπαίδευση, μέσα από την οποία, ελέγχεται η επίτευξη των στόχων που τίθενται στο σχολείο, αλλά και που αυτό θέτει στη λειτουργία του. Ελέγχει δηλαδή για το αν εναρμονίζει τη δομή του, το περιεχόμενό του, τη λειτουργία του στις εκάστοτε επιδιώξεις της αστικής τάξης.**

Η προώθηση της αξιολόγησης στην χώρα μας, από όλες τις κυβερνήσεις τα τελευταία χρόνια, αποτελεί εξειδίκευση αυτών των κατευθύνσεων για προώθηση και επιτάχυνση των όποιων αναδιαρθρώσεων στην εκπαίδευση. Είναι αξιοσημείωτο ότι από το 1982 και μετά καταγράφονται 7 νόμοι για την αξιολόγηση που δεν εφαρμόστηκαν στην πράξη! Ενώ από το 2009 μπήκε πολύ πιο επιτακτικά το καθήκον από την ελληνική αστική τάξη, τον ΟΟΣΑ, της ΕΕ, η ύπαρξη ενός συστήματος αξιολόγησης της εκπαίδευσης και των εκπαιδευτικών διαδικασιών. Σε ομιλία της, η πρώην ΥΠΑΙΘ πριν λίγους μήνες, παραδέχτηκε το παραπάνω ευχαριστώντας όλες τις κυβερνήσεις που πέρασαν για την προσπάθειά τους να υπάρξει αξιολόγηση, ομολογία δηλαδή πως ένας κόβει, άλλος ράβει όλοι μαζί όμως «πλέκουν το αντιλαϊκό – αντιεκπαιδευτικό υφαντό» γιατί τελικά το αστικό κράτος έχει συνέχεια.

Τα τελευταία χρόνια γίνεται συστηματικά προσπάθεια, να συσκοτίζεται ο ρόλος της αξιολόγησης με λέξεις και φράσεις όπως, «ενδυνάμωση του εκπαιδευτικού» «αναβάθμιση», κλπ ακριβώς επειδή οι αλλαγές αυτές πρέπει να τύχουν ευρείας αποδοχής από την κοινωνία ώστε να «απομονωθούν» οι εκπαιδευτικοί και όσοι αντιδρούν, να λειτουργήσει δηλαδή ο κοινωνικός αυτοματισμός.

➤➤ Για ποια αναβάθμιση, αλήθεια, μιλάνε την ίδια στιγμή που προωθήθηκαν μαζικές συγχωνεύσεις τμημάτων σε όλη την Ελλάδα με στόχο να φτιαχτούν παντού 25αρια και 27αρια τμήματα, εν μέσω μάλιστα πανδημίας;

➤➤ Για ποια στήριξη των μαθητών μιλάνε όταν μικροί μαθητές χάνουν την τάξη τους και τους εκπαιδευτικούς τους, αλλάζουν εκπαιδευτικό περιβάλλον με ανυπολόγιστες συνέπειες για την παρά πέρα εκπαιδευτική τους διαδρομή, σε μια σχολική χρονιά, μάλιστα, στην οποία εκφράζονται τα συσσωρευμένα μαθησιακά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα που οξύνθηκαν μέσα στην πανδημία και για τα οποία το Υπουργείο Παιδείας δεν έχει πάρει κανένα μέτρο;

- » Για ποια στήριξη μιλάνε την ίδια στιγμή που υπάρχουν χιλιάδες μαθητές που χρήζουν ειδικής στήριξης και νιώθουν αποπαίδια γιατί οι προσλήψεις γίνονται είτε με το σταγονόμετρο είτε μετά από 3-4 -5 μήνες από την έναρξη.
- » Για ποια αξιολόγηση των σχολείων μιλάνε όταν η υλικοτεχνική και κτηριακή υποδομή είναι το λιγότερο επικίνδυνη για μας και τα παιδιά μας, απειλώντας πλέον και τις ζωές μας.
- » Ποιες υποδομές μας λένε να αξιολογήσουμε όταν δεκάδες χιλιάδες μαθητές κάνουμε μάθημα σε ακατάλληλες αίθουσες και κοντέινερ;

**Είναι τεράστια υποκρισία να μας λένε ότι νοιάζονται
για καλό των μαθητών μας.**

**Είναι χρέος μας να αποκαλύψουμε τις πραγματικές στοχεύσεις στους
εργαζόμενους, στους γονείς και σε ολόκληρη την κοινωνία, να αποκαλύψουμε την
αντιστροφή της πραγματικότητας που επιχειρείται.**

Γιατί για τις κυβερνήσεις ήδη υπάρχει η απάντηση για το ποιος φταίει για το εκπαιδευτικό σύστημα: ο εκπαιδευτικός που είναι ανεπαρκής, ο μαθητής που δεν παίρνει τα γράμματα, ο γονιός που δε βάζει το χέρι στην τσέπη! Μια ματιά και μόνο στους δείκτες του ΥΠΑΙΘ για την «εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση», πείθει και τον πιο καλοπροαίρετο:

■ Μας ζητούν να αξιολογήσουμε και να αξιολογηθούμε με βάση τον **δείκτη «ικανότητα διαχείρισης των οικονομικών πόρων»** από το σχολείο. Τι θα αξιολογείται σε ένα ήδη υποχρηματοδοτούμενο σχολείο; Θα αξιολογείται όταν γίνεται περιορισμός δαπανών, το πώς θα βάζουν πιο βαθιά το χέρι στην τσέπη οι γονείς; Το κατά πόσο θα περιορίζουμε τις ανάγκες μας;

■ Με τον **δείκτη «αποτελεσματική αξιοποίηση του προσωπικού»** τι θα αξιολογείται σε ένα σχολείο που ήδη το 25% είναι αναπηρωτές; Θα αξιολογείται το πώς θα καλύπτονται τα κενά εκ των ενόντων, το πώς θα γίνεται ο εκπαιδευτικός λάστιχο, το πώς θα μπαλώνονται τρύπες ακόμα και με εκπαιδευτικούς να διδάσκουν άσχετα με την ειδικότητά τους μαθήματα; Θα αξιολογείται δηλαδή το πόσες λιγότερες θέσεις εργασίας θα υπάρχουν και πόσοι αναπηρωτές θα απολύονται. Μήπως και το κατά πόσο πείθουμε τους γονείς να προσλάβουν ιδιώτες και εξωτερικούς συνεργάτες για κάλυψη διδακτικών αντικειμένων;

■ Με τους **δείκτες για την «αξιοποίηση των σχολικών υποδομών»** σε ένα σχολείο με ακατάλληλες υποδομές, με αίθουσες κλουβιά και χιλιάδες μαθητές σε κοντέινερς τι θα αξιολογείται δηλαδή; Αν ένα σχολείο δεν δέχεται να μετατραπεί σε χώρο επιχειρηματικών δραστηριοτήτων κάθε φύσης και εάν δεν το δέχεται δε θα αξιολογείται καλά;

■ Βάζουν **δείκτες αξιολόγησης σε σχέση με την «καλλιέργεια δεξιοτήτων στους μαθητές»**. Σε μια εποχή που η ανάγκη για ολόπλευρη μόρφωση είναι αδήριτη, θα αξιολογείται το πόσο ο σκοπός του σχολείου και στρέφεται προς την εκγύμναση των εφήμερων αυτών δεξιοτήτων που απαιτεί η αγορά και οι επιχειρήσεις κατά πόσο διασπάται και κατακερματίζεται ο όποιος ενιαίος χαρακτήρας έχει απομείνει; Η γενίκευση των εργαστηρίων δεξιοτήτων, οι διαδικασίες του προγραμματισμού, του πορτφόλιου, των αξιολογικών αποτιμήσεων και των δημοσιεύσεων της δουλειάς του κάθε συναδέλφου στην τάξη πείθουν ακόμα και τους πιο δύσπιστους για το που πάνε τα πράγματα.

Με την επιλογή του διαφορετικού βιβλίου για παράδειγμα, δεν διογκώνονται οι ανισότητες, δε διαφοροποιείται ακόμα περισσότερο το τι μαθαίνει ο κάθε μαθητής και μαθήτρια; Με τις εξετάσεις τύπου Pisa σε ΣΤ Δημοτικού και Γ Γυμνασίου δεν επιχειρούν την πλήρη κατηγοριοποίηση των σχολείων;

Όλα τα παραπάνω αποκαλύπτουν ότι το περιεχόμενο της αξιολόγησης δεν έχει καμία σχέση με την ενίσχυση της βασικής λειτουργίας του σχολείου που είναι η διδακτική πράξη. Αντιθέτως ακυρώνουν τον παιδαγωγικό μας ρόλο.

Κομμάτι του ενιαίου σχεδίου για την βαθύτερη προσαρμογή του σχολείου στις ανάγκες της αγοράς αποτελεί και το σχέδιο που επιχειρεί η κυβέρνηση για την ατομική αξιολόγηση και ο χυδαίος τρόπος που εκβιάζει ειδικά τους νεοδιόριστους εκπαιδευτικούς. Οποιοσδήποτε έχει μια στοιχειώδη τριβή με τη παιδαγωγική αντιλαμβάνεται ότι πρόκειται για μια αντιεπιστημονική, αντιπαιδαγωγική, εξευτελιστική διαδικασία για τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές, που δεν έχει καμία σχέση με την στήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας και την ενίσχυση του εκπαιδευτικού.

- ⊖ Πώς μπορεί να συνδεθεί με άμεσο τρόπο η διδακτική πράξη με το μαθησιακό αποτέλεσμα και να ποσοτικοποιηθεί σε μία κλίμακα με τόσο μικρό εύρος. Ειδικά σε μία περίοδο που όλη η σύγχρονη διεθνής αρθρογραφία αναδεικνύει την ανάγκη να ξεφύγουμε από το στοχοκεντρικό μοντέλο και να δώσουμε βάρος στα μαθησιακά αποτελέσματα είναι τελείως παράδοξο.
- ⊖ Πώς μπορεί μέσα από μία 45λεπτη παράσταση ένας σύμβουλος, που είναι άσχετος με τη σύνθεση της σχολικής τάξης, να αποτιμήσει το έργο του εκπαιδευτικού; Η εκπαιδευτική διαδικασία είναι ένα πολυπαραγοντικό σύστημα και η διδακτική πράξη είναι μόνο ένας από τους παράγοντες που παίζουν ρόλο στο αποτέλεσμα. Ειδικά αυτή την περίοδο που είναι οξυμένα τα κοινωνικά προβλήματα στην οικογένεια, τα γνωστικά, ψυχολογικά και κοινωνικά αρνητικά αποτυπώματα του διετούς εγκλεισμού, το να μπορέσει κάποιος να κάνει τέτοιου είδους αποτιμήσεις είναι ακόμα πιο δύσκολο.
- ⊖ Πώς μπορεί να αξιολογήσει κάποιος το παιδαγωγικό κλίμα στην τάξη μέσα από τη ζωντανή παρατήρηση μιας διδακτικής ώρας όταν είναι γνωστό και στον πιο άπειρο εκπαιδευτικό ότι όταν μπαίνει ένας τρίτος μέσα στη σχολική τάξη αλλάζει τελείως το κλίμα. Εδώ αλλάζει η συμπεριφορά των μαθητών όταν μπει μέσα στην τάξη ένας νέος συμμαθητής τους πόσο μάλλον όταν μπει ο διευθυντής.
- ⊖ Πώς μπορεί να αξιολογήσει κάποιος το παιδαγωγικό κλίμα στις τάξεις όταν είναι άσχετος με το αντικείμενο και το αναλυτικό πρόγραμμα;
- ⊖ Πώς μπορούν να αποτιμηθούν 62 διαφορετικοί δείκτες, ειδικά όταν πολλές φορές στον ίδιο δείκτη μπαίνουν τελείως διαφορετικά αντικείμενα όπως "συμμετοχή στην καθημερινότητά της σχολικής ζωής και ικανότητα επίλυσης προβλημάτων".
- ⊖ Πως μπορούν να αξιολογηθούν σε μία τετράβαθμη κλίμακα δείκτες πολύ γενικά διατυπωμένοι. Για παράδειγμα ποια η διαφορά του αξιολογικού αποτελέσματος «καλά» από το «πολύ καλά» όταν αποτιμάται ο δείκτης "αποδοχή της διαφορετικότητας".

Είναι σχεδόν σίγουρο ότι θα ζήσουμε γραφικές στιγμές της δεκαετίας του 60 και του 70, παρότι η αξιολόγηση έχει διαφορετική στόχευση σε σχέση με εκείνη την περίοδο, που ο δάσκαλος επαναλάμβανε το μάθημα 4-5 φορές πριν μπει ο επιθεωρητής στην τάξη και προκαθόριζε ποιος μαθητής θα απαντήσει ανάλογα με την ερώτηση που θα έκανε ο επιθεωρητής. Είναι ανέκδοτο αυτή η διαδικασία να θεωρείται το 2023 αναβάθμιση του σχολείου.

Συναδέλφισσες, συνάδελφοι,

Δεν είναι αλήθεια πως οι εκπαιδευτικοί αντιδρούμε με μια στείρα άρνηση. Αυτό αποτελεί γνωστή συκοφαντία, αφού οι πρώτοι που θέλουμε ένα καλύτερο σχολείο που θα χωράει και θα αγκαλιάζει όλα τα παιδιά είμαστε εμείς. Οι θέσεις μας όμως και οι διεκδικήσεις απορρίπτονται διαχρονικά, από όλες τις κυβερνήσεις.

Είναι απαράδεκτο να λέγεται και να γράφεται ότι οι εκπαιδευτικοί φοβούνται να αξιολογηθούν:

Εμείς την περίοδο της υποχρεωτικής αναστολής λειτουργίας των σχολείων, χωρίς καμία στήριξη, χωρίς τεχνολογικά μέσα και επιστημονική καθοδήγηση, δεν κρατήσαμε ανοιχτή την εκπαιδευτική διαδικασία και την παιδαγωγική σχέση με τους μαθητές μας; Αποκλειστικά με δική μας ευθύνη, δεν προσπαθήσαμε να λειτουργήσουμε τα σχολεία, ενώ η κυβέρνηση τα μόνα μέτρα που πήρε ήταν οι μάσκες αερόστατο, τα παγούρια μινιατούρα και τα ανοιχτά παράθυρα; Ακόμα και τώρα που τα αποτελέσματα της τραγικής διαχείρισης της πανδημίας γιγαντώνονται τόσο στο γνωστικό όσο και στο ψυχοσυναισθηματικό κομμάτι, πάλι μόνοι μας τα βγάζουμε πέρα!

**“
Οι θέσεις μας
όμως και οι
διεκδικήσεις
απορρίπτονται
διαχρονικά,
από όλες τις
κυβερνήσεις.
”**

Οι εκπαιδευτικοί στην πλειοψηφία τους δεν είναι ούτε αδιάφοροι, ούτε φοβικοί. Ακόμα και υπαρκτά προβλήματα που υπάρχουν δεν θα αντιμετωπιστούν με την αξιολόγηση.

Τους εκπαιδευτικούς που λησσοδορούνται, απασχολεί το φαινόμενο της σχολικής αποτυχίας. Εμάς προβληματίζει γιατί οι μαθητές μας δυσκολεύονται στη γλωσσική έκφραση και τη χρήση σύνθετων εννοιών, γιατί πολλά παιδιά δεν τα καταφέρνουν στα μαθηματικά. Τους εκπαιδευτικούς που ζουν και ανασπνέουν μέσα στην τάξη προβληματίζει η όξυνση των μαθησιακών προβλημάτων.

Καθημερινά εξετάζουμε κριτικά και αυτοκριτικά τη δουλειά μας, τον τρόπο που κάνουμε το μάθημα και προσπαθούμε, με πενιχρά μέσα και χωρίς καμία πραγματική επιμόρφωση, να δώσουμε ό,τι καλύτερο στους μαθητές μας.

Και σήμερα οι Σύλλογοι Διδασκόντων και οι εκπαιδευτικοί δεν σχεδιάζουμε, δεν κρίνουμε, δεν αναπροσαρμόζουμε την καθημερινή διδακτική πράξη;

Η απόρριψη της αξιολόγησης που μας «σερβίρουν» δεν είναι θέση άμυνας, δε στεκόμαστε ενοχικά. Είναι κάλπικο το ερώτημα αν είμαστε υπέρ ή κατά της αξιολόγησης, γενικά. Αλλά το κρίσιμο αυτή τη στιγμή είναι πως ο εκπαιδευτικός έχει ανάγκη από ουσιαστική στήριξη, τόσο στο παιδαγωγικό του έργο καθαυτό όσο και στους όρους με τους οποίους επιβιώνει.

Χρόνια τώρα μάλιστα, το ΥΠΑΙΘ «σερβίρει» ως μοναδικό επιχείρημα για την ανάγκη αξιολόγησης ότι δεν υπάρχει άλλη χώρα που να μην έχει ένα σύστημα αποτίμησης. Φυσικά ο καθένας (ακόμα και η πολιτική ηγεσία του ΥΠΑΙΘ) καταλαβαίνει πως δεν είναι επιχείρημα. Αλλά αλήθεια, από τη σκοπιά των συμφερόντων των μαθητών και των εκπαιδευτικών ποια είναι η διεθνής εμπειρία;

Εδώ και χρόνια εφαρμόζονται αντίστοιχα συστήματα αξιολόγησης και με φιλελεύθερες και με σοσιαλδημοκρατικές κυβερνήσεις.

**Για όλα αυτά
συνάδελφοι μήπως
δεν υπάρχει πείρα
από τις χώρες της
Ε.Ε.;**

⊙ **Στη Γαλλία** τα σχολεία των φτωχών περιοχών έχουν τη δυνατότητα για έως 25% μείωση της διδακτέας ύλης. Οι νέοι συνάδελφοι βρίσκονται υπό το καθεστώς του γυρολόγου που κάθε πρωί μαθαίνει σε ποιο σχολείο θα πάει να καλύψει πιθανό κενό.

- ⊙ **Στην Αγγλία** τα σχολεία των πιο φτωχών περιοχών διαλέγουν συγγράμματα και φύλλα αξιολόγησης, χαμηλότερου επιπέδου. Τα παιδιά που προέρχονται από την εργατική τάξη έχουν περίπου 2,5 φορές μικρότερη πιθανότητα να παρακολουθήσουν με επιτυχία το πρόγραμμα που οδηγεί στις ιατρικές, πολυτεχνικές και σχολές φυσικών επιστημών.
- ⊙ **Στη Γερμανία** μόνιμοι κρατικοί υπάλληλοι στα περισσότερα κρατίδια είναι μόνο τα στελέχη εκπαίδευσης.
- ⊙ **Στην πολυδιαφημιζόμενη Φινλανδία** τα τελευταία χρόνια έχουν κλείσει 2.500 σχολικές μονάδες (περίπου 100 κάθε χρόνο).

Άρα η ίδια η εμπειρία δείχνει πως η απόχρωση ή το πρόσημο της κάθε κυβέρνησης που υλοποιεί τέτοιες πολιτικές δεν είναι η αιτία αλλά ο καπνός για να συσκοτίζεται η πραγματική φύση των αλλαγών αυτών που είναι οι εκάστοτε απαιτήσεις της αστικής τάξης.

Άλλωστε και στη χώρα μας, το πρόσφατο παρελθόν βρίθει παραδειγμάτων: Η μεγάλη επίθεση που εξαπέλυσε η κυβέρνηση της ΝΔ στο περιεχόμενο, τη δομή και τη λειτουργία του σχολείου δεν ξεκίνησε από παρθενόγένεση! Ιδιαίτερα από το 2015, όταν αναγορεύτηκε από το 3ο μνημόνιο, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ προετοίμασε το έδαφος για τη ΝΔ.:

Η κ. Κεραμέως στον ν. 4547/18 του ΣΥΡΙΖΑ «πάτησε» για να προωθήσει την «εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση», τον νόμο 4589/19 του Γαβρόγλου αξιοποιεί (παρ. 7, άρθρο 62) για να κρατάει σε ομηρεία τους νεοδιόριστους.

Η Ν.Δ. διατήρησε και εφάρμοσε τον ν. 4589/19 του Γαβρόγλου που απαξίωσε το πτυχίο και την προϋπηρεσία μας, αποθέωσε το κυνήγι των «προσόντων» και αποτέλεσε την πιο σκληρή και ακριβοπληρωμένη «αξιολόγηση».

Στο Δημόσιο, η Ν.Δ., τον νόμο Βερναδάκη (ν.4369/2016) υλοποίησε. Με βάση αυτόν, καλούνται προϊστάμενοι και διευθυντές να αξιολογήσουν τους δημόσιους υπαλλήλους με κριτήρια τη λεγόμενη στοχοθεσία, τους αντιλαϊκούς σχεδιασμούς για το δημόσιο (ιδιωτικοποιήσεις, επιχειρηματική λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών κ.ά.), τη συμπεριφορά των δημοσίων υπαλλήλων «εντός κι εκτός υπηρεσίας», την πίστη στους αντιλαϊκούς νόμους του κράτους, τη σύνδεση της «αξιολόγησης» με την περικοπή του μισθού και τις απολύσεις (βλ. ν. 4354/2015 και ν. 4369/2016).

ΣΥΡΙΖΑ/ΑΝΕΛ – ΝΔ ψήφισαν χέρι – χέρι την αντιδραστική τροπολογία Γεροβασίλη για την «αξιολόγηση» των δημοσίων υπαλλήλων που προέβλεπε ότι όποιος δε συμμετείχε στην αξιολόγηση αποκλείονταν από θέσεις ευθύνης. Αυτή την τροπολογία επανέφερε η ΝΔ και η Κεραμέως στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών.

Η διασύνδεση μισθού – αξιολόγησης, την οποία επανέφερε ο Μητσοτάκης, στις εξαγγελίες του για το ενιαίο μισθολόγιο του 2024 (!), έχει ήδη προβλεφθεί από τον νόμο – καρμανιόλα για το μισθολόγιο του ΣΥΡΙΖΑ (4354/15 στο άρθρο 17 παρ. 1).

Συνάδελφοι, συναδέλφισσες,

Είναι πασιφανές ότι ο μόνος δρόμος που έχουν για να υπερασπιστούμε το δικαίωμα στη μόρφωση για όλα τα παιδιά, ενάντια στα σχέδια κατηγοριοποίησης των σχολείων και απαξίωσης του παιδαγωγικού μας ρόλου είναι αυτό της κλιμάκωσης του αγώνα, της συσπείρωσης στις συλλογικές αποφάσεις του κλάδου ενάντια στην εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση και την ατομική αξιολόγηση, την ακόμα πιο μαζική συμμετοχή στην απεργία – αποχή. Δεν μας φοβίζουν οι απειλές και η τρομοκρατία, έχουμε τη δύναμη στα χέρια μας.

Απέναντι σε όλα αυτά, είναι φανερό πως χρέος μας σαν Ομοσπονδία, σαν εργατικό κίνημα είναι το κατά πόσο θα συμβάλλουμε ώστε οι εργαζόμενοι, η νεολαία να βάζουν εμπόδια σε τέτοιες αρνητικές εξελίξεις και να περάσουν σε θέση επίθεσης για πιο βαθιές, ριζικές αλλαγές.

Δε μένουμε στατικοί αλλά κοιτάμε το μέλλον. Και αυτό το μέλλον δε μπορεί παρά να έχει ένα σχολείο που θα δουλεύει για την όσο το δυνατόν αρμονικότερη ανάπτυξη των ικανοτήτων και της προσωπικότητας του παιδιού. Ένα σχολείο που θα οργανώνει την επαφή του νέου με όλες τις πτυχές του ανθρώπινου πολιτισμού. Να μπορεί το παιδί, ο νέος, να διευρύνει τις παραστάσεις του, τα ερεθίσματά του, να μπορεί να γνωρίζει την αντικειμενική πραγματικότητα και να επιδρά σε αυτή.

Ένα σχολείο αποκλειστικά δημόσιο και δωρεάν που θα χωράει όλα τα παιδιά, με σύγχρονες υποδομές, εργαστήρια, χώρους άθλησης και πολιτισμού, αναλυτικά προγράμματα που θα προάγουν την ολόπλευρη μόρφωση, ένα σχολείο στο οποίο θα έχει θέση ο πολιτισμός και η καλλιτεχνική δημιουργία.

Ένα σχολείο με σταθερούς εκπαιδευτικούς με μόνιμη εργασία, με μισθούς που θα τους επιτρέπουν να ζουν με αξιοπρέπεια, ένα σχολείο χώρος μόρφωσης, χαράς, ζωής και δημιουργίας, όπου οι έννοιες της κριτικής και αυτοκριτικής, της συλλογικής και ατομικής βελτίωσης και ανατροφοδότησης, της ανατροπής των εργαλείων και των μορφών της εκπαιδευτικής διαδικασίας δε θα επιβάλλονται με τη μορφή του ελέγχου και της επιβολής αλλά θα δημιουργούνται εκ των έσω, ως ανάγκες και προϋποθέσεις για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ευχαριστούμε πολύ!

